

MaxiPAC

Outcome 1

De MaxiPAC-procedure

Samenvattend verslag opgesteld voor samenwerkende universiteiten,
beleidsmakers en andere deskundigen
betreffende de MaxiPAC.eu-procedure voor het maximaliseren van eerder verworven competenties
(graden en ervaringen) van vluchtelingen en studenten uit derde landen
in het Europees hoger onderwijs.

Project MaxiPAC.eu
2019-1-BE02-KA203-060340
Looptijd: 31/12/2019 - 30/12/2022

Inhoud

ACRONIEMEN.....	3
ALGEMENE INLEIDING.....	4
1. INTRODUCTIE OUTCOME 1.....	6
2. DOELGROEPEN	7
2.1 DEFINITIE VAN BEIDE DOELGROEPEN	7
2.2 EEN NADERE BLIK OP BEIDE DOELGROEPEN	7
3. ONDERZOEK NAAR BEHOEFTE VAN DE TWEE DOELGROEPEN	9
3.1 DE NOODZAAK VAN EEN UNIFORME PROCEDURE	9
3.2 UITDAGINGEN VOOR VLUCHTELINGENSTUDENTEN IN EUROPA	11
3.3 BEHOEFTE VAN INSTELLINGEN VOOR HOGER ONDERWIJS IN EUROPA	11
3.4 CONCLUSIE	12
4. PROCEDURE	13
4.1 INLEIDING.....	13
4.2 STAP 1: EUROPESE KWALIFICATIESCAN (VOORBEREIDEND)	14
<i>Achtergrond en gebruik</i>	<i>14</i>
<i>Sjabloon/document Europese kwalificatiescan.....</i>	<i>16</i>
4.2 STAP 2: MEERDERE KORTE ZAKEN (VOORBEREIDEND).....	25
4.3 STAP 3: PORTFOLIO, BEOORDELING EN AANVULLENDE TESTS.....	26
<i>Portfolio en aanvullende tests.....</i>	<i>26</i>
<i>Go - No go met advies en timing.....</i>	<i>29</i>
4.4 STAP 4: PSYCHOSOCIALE ONDERSTEUNING (EEN CONTINU FLANKERENDE STAP)	29
<i>Psychosociale context</i>	<i>30</i>
<i>Medische situatie</i>	<i>30</i>
<i>Financiële situatie</i>	<i>30</i>
<i>Woonsituatie.....</i>	<i>30</i>
<i>Integratie in cultuur en taal</i>	<i>30</i>
<i>Educatieve context.....</i>	<i>31</i>
5. BELEIDSAANBEVELINGEN	32
5.1 BELEIDSAANBEVELINGEN OP EUROPEES NIVEAU	32
5.2 BELEIDSAANBEVELINGEN OP NATIONAAL NIVEAU	33
5.3 BELEIDSAANBEVELINGEN OVER HET NIVEAU VAN DE INSTELLINGEN VOOR HOGER ONDERWIJS	33
6. CONCLUSIE.....	34

Acroniemen

- EVC = elders verworven competenties
- EVK = elders verworven kwalificaties
- ENIC/NARIC = Het gebruik van het ENIC (European Network of Information Centres in the European Region) en NARIC (National Academic Recognition Information Centres in the European Union) verwijst in één term naar het netwerk van samenwerking tussen de nationale informatiecentra over academische erkenning van kwalificaties van in totaal 55 landen. De nationale informatiecentra werken volgens de beginselen van het Verdrag van Lissabon inzake erkenning (1997).
- EHOR = Europese ruimte voor hoger onderwijs
- EQS = Europese kwalificatiescan
- IHO = Instellingen voor Hoger Onderwijs (Universiteiten & Hogescholen)
- MaxiPAC = Maximaliseren van eerder verworven competenties
- RPL = Erkenning van eerder leren

Algemene inleiding

Het MaxiPAC.eu project (Maximize Previously Acquired Competences at European Universities) startte op 31 december 2019 en eindigde op 31 december 2022, met cofinanciering van het Erasmus+ Programma van de Europese Unie. De doelgroep, studenten uit derdelanden, personen in een vluchtelingensituatie en personen uit niet-Europese landen die een vaardigheid of kwalificatie hebben verworven en om verschillende redenen geen bewijsstukken zoals certificaten hebben om hun eerder verworven competenties te bewijzen. De partneruniversiteiten zijn: De Universiteit van Lapland in Finland; EKKE (Het Nationaal Centrum voor Sociaal Onderzoek) in Griekenland; AEGEE (The European Student Organisation) in België; de Universiteit van Bari Aldo Moro in Italië, en de projectleider Thomas More Universiteit in België. Om het doel van het project te bereiken, namen de diverse partners outcomes 1-5 op zich:

1. Uniforme Procedure voor de valorisatie van eerder verworven competenties (Lead Thomas More Kempen - België)
2. Modaliteiten en organisatieaspecten aan de universiteit (Lead Bari Aldo Moro - Italië)
3. Hoe de procedure in universiteiten te implementeren? (Lead Thomas More Kempen - België)
4. Hoe om te gaan met talen? (Lead Universiteit van Lapland - Finland)
5. E-learning ondersteuning (Lead EKKE - Griekenland)

Wat betreft de wettigheid en de beweegredenen om het bovengenoemde probleem aan te pakken, specificeert de Bologna-verklaring (1999) dat Europese universiteiten en hogescholen in Europa de autonomie hebben om de kwalificaties en competenties die elders zijn verworven te valoriseren volgens eigen normen. Voorts heeft het Verdrag van Lissabon (1997) de EU-landen ertoe aangezet procedures te ontwikkelen om te onderzoeken of vluchtelingen en ontheemden voldoen aan de relevante vereisten voor toegang tot hoger onderwijs en plaatsen van tewerkstelling, zelfs als de kwalificaties niet kunnen worden aangetoond door middel van bewijsstukken. Ondanks deze autonomie blijft de beoogde doelgroep echter tal van uitdagingen ervaren. In het bijzonder wanneer hun eerder verworven competenties niet in Europa worden erkend, waardoor ze niet in staat zijn om te werken of te studeren. Andere belemmeringen waarmee zij worden geconfronteerd, zijn onder meer onvoldoende toegang tot e-diensten en taalondersteunende diensten. In sommige gevallen kan het omgaan met universitaire programmavereisten, leerprocedures en werkgelegenheidsbehoeften moeilijk zijn, vooral wanneer informatie beschikbaar wordt gesteld in andere talen dan die van de doelgroep.

Om de bovenstaande uitdagingen aan te pakken, heeft MaxiPAC een **procedure** ontwikkeld met de volgende inhoud om het voor personen van de beoogde migrantengroep gemakkelijker te maken om toegang te krijgen tot hoger onderwijs. De procedure stelt ook verschillende stappen beschikbaar die kunnen worden aangepast aan de overkoepelende toelatingsprocedures voor studenteninschrijving in opleidingen aan Europese universiteiten. Het gaat om de volgende stappen:

- **Gestructureerde scan:** is een middel om betrouwbare informatie te verstrekken over de onderwijskwalificaties, werkervaring en taalvaardigheden van de aanvrager. Een scan die bij het nemen van alle Europese instellingen voor hoger onderwijs geldt.
- **Meerdere korte cases:** een eerste en goedkope stap om de haalbaarheid van de student en het gekozen programma te meten.
- **Een portfolio:** dit omvat verschillende vormen van beoordelingen die aan de aanvrager worden aangeboden als de belangrijkste stap van de EVC-procedure.

- **Psychosociale ondersteuning:** ondersteuning van de student tijdens het aanvraagproces. Dergelijke ondersteuning gecoördineerd door de studentendiensten van de relevante instelling voor hoger onderwijs met andere lokale diensten die de integratietraining voor vluchtelingen kunnen ondersteunen. Deze stap is eerder een continu proces tijdens de procedure.

1. *Introductie Outcome 1*

Het MaxiPAC.eu project heeft tot doel de validatie van elders verworven competenties voor niet-Europese immigranten tussen Europese IHO's te stroomlijnen en een procedure te ontwikkelen die vergelijkbaar is met die voor instellingen voor hoger onderwijs in Europa. Zo kunnen buitenlanders van wie de diploma's niet worden erkend, in het kader van deze uniforme procedure contact opnemen met een hogeschool of universiteit om een evaluatie uit te voeren en, indien nodig, een geschikt programma volgen om elders verworven competenties te valoriseren (diploma, studietrajecten, werkervaring, enz.).

De Bolognaverklaring (1999) gaf IHO autonomie bij de erkenning van elders verworven competenties (OAG) volgens de eigen normen van elke instelling. De Overeenkomst van Lissabon inzake erkenning (1997) bepaalt in artikel 7 "de erkenning van kwalificaties van vluchtelingen bij gebrek aan volledige documentatie" dat een methode moet worden gevonden om de OAG van vluchtelingen te verifiëren en te erkennen bij gebrek aan bewijsstukken.

Momenteel worden vluchtelingen en onderdanen van derde landen die zich willen kwalificeren voor hoger onderwijs met EVC echter geconfronteerd met een doolhof van informatie. Niet dat HEI het niet leuk zou vinden, vanwege het feit dat er geen structuur of sjabloon beschikbaar is. Sommige IHO's hebben hun eigen succesvolle initiatieven, maar deze initiatieven omvatten vaak tijdelijke projecten. Bovendien is er beperkte expertise over dit onderwerp onder eerstelijns werkers. Toch zijn dit de diensten waar onderdanen van derde landen vaak als eerste naartoe gaan.

De belangrijkste output van het MaxiPAC-project is een procedure, bekend bij alle belanghebbenden, die IHO's en hogescholen kunnen volgen bij het beoordelen van niet-Europese diploma's. Ze kunnen deze procedure ook gebruiken om te beoordelen of elders verworven competenties passen in een specifiek programma als een pad naar graadequivalentie. In het kader van de procedure kan een programma worden opgesteld waarin wordt beschreven welke aanvullende cursussen, hoorzittingen, taken of stages de vreemdeling kan volgen om erkenning van zijn diploma te verkrijgen. Zodra dit diploma is erkend, kan de vreemdeling op zoek gaan naar een baan die past bij zijn verworven competenties. Op deze manier zijn ze niet langer een kostenpost voor de gemeenschap, maar een aanwinst. De procedure is vernieuwend omdat op dit moment elke Europese universiteit zijn eigen regels heeft en de meeste IHO's niet eens in een bepaalde procedure hebben voorzien.

In hoofdstuk 2 definiëren we de doelgroepen van dit onderzoek, om onder rubriek 3 uit te weiden over de specifieke behoeften en uitdagingen van beide doelgroepen. In het 4e deel wordt de eigenlijke MaxiPAC-procedure uitgelegd die uit vier stappen bestaat. Deze vier stappen zijn: (1) de European Qualification Scan; (2) Meerdere korte gevallen; (3) Portfolio-, beoordelings- en aanvullende tests; (4) als continu flankerende stap: psychosociale ondersteuning. We eindigen met het geven van beleidsaanbevelingen (deel 5).

2. Doelgroepen

2.1 Definitie van beide doelgroepen

We onderscheiden in dit project twee doelgroepen:

1. Vluchtelingen en andere onderdanen van derde landen zijn de feitelijke doelgroep die wordt geconfronteerd met problemen die voortvloeien uit het ontbreken van een uniforme procedure voor de erkenning van kwalificaties en competenties die aansluit bij hun zorgen. Vanaf nu spreken we van 'vluchtelingen'; "onderdanen van derde landen"; "studenten met een migratiEVChtergrond"; et al. Een hele academische discussie zou deze definities kunnen volgen, maar eigenlijk is elk woord om deze doelgroep aan te duiden ongepast. Omdat geen enkele term correct is en elke term kan worden gezien als een containerterm of niet. We willen dus liever niet één termijn vooruitschuiven. We gebruiken de termen opzettelijk door elkaar om mensen niet uit te sluiten of op te nemen in een bepaalde beperkende definitie. MaxiPAC richt zich op alle immigranten uit niet-EU-landen: vluchtelingen, nieuwkomers, mensen met een permanente verblijfsvergunning maar ook mensen zonder verblijfsvergunning, enz. Als we één term zouden gebruiken, lijkt het erop dat we andere immigranten zouden willen uitsluiten. We weten dat het gebruik van verschillende termen enigszins verwarrend kan zijn, maar we hopen dat door deze verklaring expliciet te communiceren, het gebruik van de termen door elkaar niet verwarrend lijkt.
2. Instellingen voor hoger onderwijs zijn eveneens een belangrijke doelgroep, aangezien IHO's wettelijk verplicht zijn om een dergelijke procedure aan te bieden. We zullen in dit artikel vaker verwijzen naar "HEI" - net als in de andere papers van dit project. Met 'HEI' bedoelen we zowel universiteiten als hogescholen. We bedoelen dus alle IHO's in Europese landen, d.w.z. landen die deel uitmaken van het Europese hogeronderwijsgebied / Bologna-proces.

2.2 Een nadere blik op beide doelgroepen

MaxiPAC-EU richt zich op de situatie van vluchtelingen en andere onderdanen van derde landen die (gecertificeerde) kwalificaties en competenties buiten de Europese ruimte voor hoger onderwijs (EHOR) hebben verworven, maar deze kwalificatie niet hebben laten erkennen door ENIC/NARIC van de betrokken EU-lidstaat en er daarom voor kiezen om hoger onderwijs in de EU te volgen volgens een OAG-procedure.

Ongeacht hun sociaaleconomische situatie in het land van herkomst en ongeacht de reden waarom zij ervoor kozen om naar de EU te migreren, bevinden deze burgers zich vaak in een precare situatie. Erkenning van kwalificaties en competenties uit het hoger onderwijs zou belemmeringen voor het integratieproces in Europa wegnemen. Aan de andere kant moet erkenning niet lichtvaardig worden verleend. MaxiPAC-EU pleit voor een standaardprocedure die een strikte beoordeling van de kwalificaties en/of competenties van de aanvrager combineert met een oprechte betrokkenheid bij zijn of haar situatie.

Omdat er helemaal geen standaardtraject is, zijn potentiële vluchtelingen en/of studenten uit derde landen nu afhankelijk van de discretionaire toepassing van instellingen voor hoger onderwijs en de flarden informatie die zij weten te verkrijgen. Dit leidt tot onduidelijkheid, frustratie en vaak te veel

langere en vooral onnodige wachttijden. De ontwikkeling van een standaardtraject voor EVC- en EVK-erkenning voor onderdanen van derde landen in het hoger onderwijs zou een belangrijke stap kunnen zijn om dit probleem op te lossen.

Het feit dat "vluchtelingen" zo'n belangrijke vermelding krijgen in de Lissabon-erkenningsovereenkomst (1997) is een bewijs van het feit dat het probleem al meer dan 20 jaar bestaat. Sindsdien lijkt de urgentie rond vluchtelingen eerder toe te nemen dan afgenomen.

Laten we beide groepen eens nader bekijken

1. Dersdelanders die in het bezit zijn van een buitenlands diploma hoger onderwijs en in de EHOR willen werken, moeten hun diploma laten erkennen. De lidstaten hebben nationale secties van ENIC/NARIC die deze kwalificaties kunnen valoriseren. We zien vaak dat niet-Europeanen het antwoord krijgen dat hun diploma niet op Europees niveau wordt erkend. Als gevolg hiervan kunnen deze niet-Europeanen niet werken in overeenstemming met hun kwalificaties en gaan ze vaak als arbeider werken of proberen ze verder te studeren. Wanneer ENIC / NARIC het diploma niet erkent (bijv. onvolledig traject; probleem met overeenkomstige competenties; enz.), Gebruikt elke universiteit zijn eigen programma of traject, waardoor onderdanen van derde landen zich willekeurig behandeld en gediscrimineerd voelen. Ze worden vaak van het kastje naar de muur gestuurd en geven meestal hun verlangen om te studeren op. De meeste hoogopgeleide onderdanen van derde landen komen terecht in een socialezekerheidsstelsel of als werknemer op de arbeidsmarkt.
2. Het MAXIPAC-project heeft tot doel de validatie van elders verworven competenties en kwalificaties voor vluchtelingen en andere niet-Europese immigranten bij IHO te stroomlijnen en een procedure te ontwikkelen die analoog is voor alle hogescholen en IHO's. Ons uitgangspunt is de Bolognaverklaring (1999), die instellingen voor hoger onderwijs de autonomie geeft om te bepalen welke elders verworven competenties (diploma's, werkervaring, gevolgde opleidingsonderdelen, enz.) worden gevaloriseerd en op welke manier. De bijeenkomst in Bologna werd gevolgd door conferenties op verschillende plaatsen in Europa. Met name het Verdrag van Lissabon inzake erkenning (1997) heeft bakens gezet voor de eerlijke behandeling van onderdanen van derde landen. Ze leggen de nadruk op kwaliteitszorg en een betere doorstroming van alle lagen van de bevolking naar het IHO-onderwijs. In deze zoektocht naar toegankelijkheid benadrukken ze ook dat de overheid de initiator moet blijven van kwalitatief hoogstaand hoger onderwijs ten dienste van de bevolking. Dit project borduurt hierop voort en wil ervoor zorgen dat IHO's in Europa toegankelijker zijn voor vluchtelingen en onderdanen van derde landen die al een hoger onderwijstraject in hun thuisland hebben afgerond.

3. ONDERZOEK NAAR BEHOEFTE VAN DE TWEE DOELGROEPEN

3.1 De noodzaak van een uniforme procedure

Net zoals de vaardigheden van migranten niet perfect vertaalbaar zijn naar de arbeidsmarkt in Europese landen, zijn kwalificaties en competenties die elders zijn verworven vaak niet gemakkelijk te vertalen naar de onderwijswereld. Menselijk kapitaal is niet altijd volledig overdraagbaar naar een andere sociaal-culturele context. Bijgevolg levert kapitaal dat in het land van herkomst is verworven vaak een lager rendement op in vergelijking met kapitaal dat in het gastland is verworven.

Vanuit het perspectief van onderdanen van derde landen krijgen zij te vaak geen of vaag antwoord op hun vragen. Om de nodige informatie te verkrijgen, wenden ze zich meestal tot verschillende instellingen. Er is geen duidelijkheid over bij wie ze terecht moeten voor het juiste antwoord, vaak krijgen ze verschillende antwoorden op dezelfde vraag, wat voor veel verwarring zorgt. Bovendien heeft elk van deze instellingen zijn eigen werking en agenda. Als gevolg hiervan ontvangen onderdanen van derde landen geen gestroomlijnde, maar eerder verongelijkte en soms tegenstrijdige informatie. Ze worden ook herhaaldelijk van het kastje naar de muur gestuurd, omdat de welzijnswerkers in de eerstelijnsdiensten beperkte knowhow hebben.

Onderdanen van derde landen krijgen niet altijd alle opties voorgeschoteld. Zo wordt 'studeren' vaak niet besproken. Wanneer onderdanen van derde landen vervolgens zelf met deze optie komen, wordt er vaak niet naar hen geluisterd. Als onderdeel van een grondig 'activeringsbeleid' willen instellingen dat onderdanen van derde landen onmiddellijk aan het werk gaan. Hierdoor komt deze doelgroep vaak niet terecht in het vakgebied waarin ze gespecialiseerd zijn, maar gaat ze aan de slag in arbeidersjobs. Het voelt alsof ze in een bepaalde richting worden gedwongen, zoals in een knelpuntberoep. Er is behoefte aan begeleiders die samen met hen alle opties bekijken en hen stap voor stap vooruit helpen in de richting die ze willen met een realistische blik.

Vanuit het perspectief van de welzijnswerkers doen ze heel erg hun best om nieuwkomers met een educatief perspectief goed te begeleiden. Helaas krijgen ze niet genoeg ruimte om dat grondig te doen, omdat het kabinet zich vooral wil richten op het arbeidsmarktperspectief op korte termijn. Sociale diensten in Europese landen richten zich bijvoorbeeld op arbeidsbegeleiding om de betaling van sociale uitkeringen te verminderen. Welzijnswerkers zijn zich ervan bewust dat deze situatie leidt tot een vicieuze cirkel van onzeker werk en armoede.

Omdat de taal die in het specifieke Europese gastland wordt gesproken vaak niet de moedertaal is van onderdanen van derde landen, worden hun andere competenties soms ook gedegradeerd. Wanneer de erkenning van een diploma wordt uitgesteld, hebben instellingen in Europa de neiging om onderdanen van derde landen als "laaggeschoold" te bestempelen, met alle gevolgen van dien voor hun toekomst op de arbeidsmarkt.

Maar er is meer, er is geen uniforme procedure en dat verhindert eerstelijns werkers om adequate informatie te verstrekken aan onderdanen van derde landen. Het is bijvoorbeeld moeilijk om bij de meeste Europese IHO's duidelijke en actuele informatie te vinden over de contactpunten voor vluchtelingen.

Sommige IHO's in Europa maken gebruik van verkennende interviews en/of beoordelingen wanneer dossiers onvolledig zijn. Die procedure lijkt goed te werken, maar zou geprofessionaliseerd en veel vaker gebruikt kunnen worden dan nu het geval is.

Vluchtelingen die aan een studie in het hoger onderwijs willen beginnen, moeten de kloof overbruggen tussen hun vorige studies en de competenties die als toelatingseisen voor hun nieuwe studie zijn gesteld: van het opfrissen van bepaalde dingen tot het verwerven van nieuwe competenties. Als vluchtelingen in meer dan één land een studie hebben afgerond voordat ze in een Europees land aankomen, kan de procedure voor erkenning ingewikkelder worden omdat er informatie uit meerdere landen nodig is.

Een meer uniforme procedure op Europese schaal zou het hoger onderwijs in grote mate toegankelijker maken. Gebrek aan bewijs van EVC kan een groot struikelblok zijn voor de erkenning van kwalificaties. Een groot deel van de onderdanen van derde landen is gevlucht voor oorlog of andere dringende redenen en heeft daarom vaak niet alle benodigde documenten bij zich. Het opvragen van de ontbrekende documentatie bij instellingen voor hoger onderwijs in hun land van herkomst kan problematisch zijn (bijvoorbeeld als de universiteit in de oorlog is vernietigd), wat de procedure kan bemoeilijken en vertragen.

Ondanks de inhoud van het "Verdrag van Lissabon inzake erkenning" (2012) - waarin staat dat mensen zonder documenten een eerlijke beoordeling moeten krijgen - zijn er momenteel geen procedures voor mensen zonder enige documentatie van hun opleiding. Een relatief eenvoudige beoordeling, eventueel gecombineerd met enkele examens, zou veel kunnen betekenen voor deze doelgroep.

Het behoort tot de autonomie van instellingen voor hoger onderwijs om hun beleid op dit punt uit te stippelen. Een ander voorbeeld betreft de toegang tot het hoger onderwijs als er een diploma kan worden overgelegd. Stel dat een Syrische vluchteling een bachelordiploma in het onderwijs heeft. ENIC / NARIC kan onderzoeken en vervolgens beslissen dat het niveau van het diploma wordt erkend als een bachelor, ongeacht de discipline waarin het is behaald. Als ze echter verder willen studeren voor een masterdiploma, is het de instelling voor hoger onderwijs in kwestie die beslist of ze bijvoorbeeld een tussenjaar moeten nemen voordat ze aan een masterdiploma beginnen of niet, welke opleidingsonderdelen ze moeten volgen en welke niet, enz.

Om getalenteerde hoogopgeleide onderdanen van derde landen de kans te geven om te studeren, is enige ondersteuning nodig. Daar is nog veel te weinig van, waarbij veel van deze mensen alles zelf moeten uitzoeken en het tijdens hun studie zelf moeten redden. Een beperkt aantal instellingen voor hoger onderwijs levert inspanningen, maar over het algemeen is er nog veel te doen. Sommige IHO's bieden initiatieven voor onderdanen van derde landen, zoals mentorschap, coaching en vrijetijdsactiviteiten. Er bestaan verschillende vormen van psychologische ondersteuning voor vluchtelingstudenten. Sommige instellingen voor hoger onderwijs hebben projecten om het gebrek aan sociale netwerken onder vluchtelingstudenten tegen te gaan, zoals buddyprojecten. Vluchtelingstudenten kunnen soms financiële steun krijgen van sociale diensten of studentendiensten van instellingen voor hoger onderwijs, afhankelijk van hun individuele situatie en de instelling. Dit kan variëren van beurzen, gereduceerde registratiekosten tot gratis accommodatie. Toch blijkt dat financiële barrières, gebrekkige samenwerking met sociale diensten en het ontbreken van een sociaal netwerk veel kansen op succes verdampen.

Last but not least is taal een groot struikelblok. Is het behalen van het B2-niveau van de nationale taal in Europa voordat je aan de studie begint een goede methodologie? Er is ook een oproep vanuit het

welzijnsveld om acties te ontwikkelen die voorkomen dat je eerst een lange taal cursus moet volgen. Mensen leren de taal ook op school, door cursussen in het hoger onderwijs te volgen. Zelfs studenten die zogenaamd in hun moedertaal studeren, hebben vaak een manier om de academische taal vloeiend onder de knie te krijgen. Men leert door te doen.

Een beperkt aantal instellingen voor hoger onderwijs organiseert voorbereidende cursussen, voor vluchtelingen in het bijzonder of voor nieuwkomers in het algemeen. Ze combineren een intensieve taal cursus om een B2-niveau te behalen met speciale aandacht voor academisch taalgebruik, extra uitleg over toelatingseisen hoger onderwijs en aandacht voor het studiekeuzep proces. Maar helaas is de vraag veel groter dan het aanbod. Vaak zijn deze cursussen ook proefprojecten en meestal afhankelijk van onzekere fondsen, waardoor het moeilijk is om ze voor de lange termijn te ontwikkelen.

3.2 *Uitdagingen voor vluchtelingenstudenten in Europa*

- Geen standaardprocedure voor de toelating van vluchtelingen
- Te ingewikkelde en slecht gecommuniceerde opname
- Inflexibele beheerders met betrekking tot onvolledige aanvragen en ontbrekende documenten
- Moeilijkheden bij het beoordelen van de kwaliteit van buitenlands onderwijs
- De meeste vluchtelingen hebben niet eens achtergrondkennis om hun studie af te ronden, laat staan erkende leerervaringen
- Zelfs als aanvullende vereisten voor vooropleiding of voorbereidingsprogramma's verplicht worden gesteld, moeten vluchtelingen mogelijk helemaal opnieuw beginnen
- Herkwalificaties moeten heroveren
- Grote verschillen in de inhoud van curricula en onderwijsstelsels die de overdracht van kwalificaties echt niet rechtvaardigen
- Taalbarrières
- Gebrek aan tijd
- Moeite om te wennen aan academische vereisten
- Onvoldoende financiële middelen
- Navigeren door ingewikkelde, slecht gedocumenteerde onderwijs- en toelatingssystemen.

3.3 *Behoeften van instellingen voor hoger onderwijs in Europa*

- IHO's moeten processen ontwikkelen waarmee de achtergrond van verzoekers uit vluchtelingen-, migranten- en kansarme groepen in het algemeen beter in aanmerking kan worden genomen bij de aanvraag en toelating
- De behoeften van speciale groepen in een vroeg stadium erkennen om de toegang tot en integratie in het hoger onderwijs te vergemakkelijken
- Neem positieve discriminatie aan als een gerechtvaardigd beleid om ervoor te zorgen dat alle toekomstige studenten gelijke onderwijskansen krijgen
- Vergroot de kennis van verschillende onderwijsystemen om RPL op de juiste manier te implementeren.

3.4 Conclusie

Concluderend kunnen we zeggen dat er behoefte is aan meer uniformiteit in het traject dat onderdanen van derde landen moeten volgen bij hun inschrijving voor hoger onderwijs.

Het is niet alleen belangrijk dat er een geharmoniseerde procedure wordt vastgesteld, maar even belangrijk dat onderdanen van derde landen hierover voldoende worden geïnformeerd en de juiste ondersteuning en begeleiding krijgen. Onderdanen van derde landen moeten bijvoorbeeld onmiddellijk worden geïnformeerd over hoe zij zich tot wat kunnen wenden. Tot slot moeten ook financiële en sociale barrières, zoals inschrijvingsgelden voor taallessen of gebrek aan informatie over het studentenleven, worden weggenomen.

Bij volledige afwezigheid van een gestandaardiseerd traject vertrouwen toekomstige studenten nu op "van horen zeggen" informatie en de discretionaire kennis en bereidheid van docenten van eerstelijnsdiensten en instellingen voor hoger onderwijs. Dit leidt tot onduidelijkheid, frustratie en vaak te veel langere en vooral onnodige vertragingen en wachtlijsten. De ontwikkeling van een standaardtraject voor OAG-erkenning in het hoger onderwijs is een belangrijke stap in het oplossen van dit probleem.

4. Procedure

4.1 Inleiding

MaxiPAC-EU stelt een uniforme procedure voor om eerder verworven competenties van onderdanen van derde landen te valoriseren.

De meeste instellingen voor hoger onderwijs in de EU gebruiken vergelijkbare stappen, instrumenten en middelen in hun OAG-procedures voor nationale aanvragers (de studenten van het betrokken land), zij het niet op dezelfde manier, wat kan leiden tot dubbelzinnigheden en ongelijkheden. In de meeste gevallen zal een OAG-procedure bestaan uit ten minste de volgende twee stappen:

- Een beschrijving van de situatie van de aanvrager, bijvoorbeeld met betrekking tot educatieve en sociaaleconomische achtergrond, de motivatie om de OAG-procedure te starten, een controle van documenten waaruit de identiteit en kwalificaties blijken, enz.
- Een reeks instrumenten om de kennis, vaardigheden en ervaring van de aanvrager op het gebied van studie te testen en te bewijzen: cases, tests, beoordelingen, portfolio, enz.

Aanwijzingen voor het wijzigen van de standaardprocedure om deze geschikter te maken voor vluchtelingen zijn te vinden in artikel 7 van de Overeenkomst inzake erkenning van Lissabon (1997) en in het Verdrag van Bologna (1999), zoals hierboven vermeld. MaxiPAC-EU brengt de volgende wijzigingen aan:

- Een gestructureerde scan die betrouwbare informatie biedt over de onderwijskwalificaties, werkervaring en taalvaardigheden van de aanvrager en, eenmaal genomen, is van toepassing op alle instellingen voor hoger onderwijs van de EHO.
- Een meervoudige korte case stap die voorafgaat aan de daadwerkelijke EVC-procedures als een eerste en goedkope stap om de haalbaarheid van de student en het gekozen programma te meten.
- Pas na deze verkennende stappen wordt een portfolio, vaak gecombineerd met verschillende soorten assessments, aan de aanvrager aangeboden als hoofdstap van de OAG-procedure.
- Psychosociale ondersteuning wordt geboden tijdens het aanvraagproces, waarbij de studentendiensten van de relevante IHO worden geïntegreerd met andere lokale diensten die het integratieproces van de vluchteling kunnen ondersteunen.

Dit heeft geleid tot een MaxiPAC-procedure in vier stappen, waarvan de laatste eerder een continu proces is tijdens de procedure:

- Twee voorbereidende stappen
 - Stap 1 Europeaanse kwalificatiescan
 - Stap 2 Meerderkorte cases
- De kern van de PAC-procedure
 - Stap 3 Portfolio en assessments
- Een continu flankerende stap
 - Stap 4 Ondersteuning van de psychosociale context

4.2 Stap 1: Europese kwalificatiescan (voorbereidend)

Achtergrond en gebruik

Ons project is gebaseerd op het Europese kwalificatiepaspoort dat door NOKUT in Noorwegen is ontwikkeld, maar brengt toch enkele belangrijke wijzigingen aan. Het Noorse Agentschap voor Kwaliteitsborging in het Onderwijs (NOKUT: dit is het ENIC/NARIC-agentschap in Noorwegen) heeft een procedure ontwikkeld voor een "Europees vluchtelingenkwalificatiepaspoort", dat kwalificaties voor hoger onderwijs beoordeelt op basis van beschikbare documentatie en een gestructureerd interview. Het bevat ook informatie over de werkervaring en taalvaardigheden van de aanvrager. Het document biedt betrouwbare informatie voor integratie en vooruitgang in de richting van werk en toelating tot verdere studies. Het is een beoordelingsregeling die speciaal is ontwikkeld voor vluchtelingen, ook voor vluchtelingen die hun kwalificaties niet volledig kunnen onderbouwen.

Opgemerkt moet worden dat in heel Europa slechts 375 procedures hebben plaatsgevonden, waarvan er 298 paspoorten zijn afgegeven. Voorlopig is dit dus een klein initiatief dat zich nog in de "pioniersfase" bevindt. Plannen om de EQS over te brengen naar andere centra in het ENIC/NARIC-netwerk staan effectief on hold.

In tegenstelling tot NOKUT gebruikt MaxiPAC-EU de term 'scan' in plaats van 'paspoort'. Wij zijn van mening dat het gebruik van de term "Europese kwalificatiescan" meer het juiste karakter van het document benadrukt: het is een praktijkgericht document dat voornamelijk onopgemerkt wordt gebruikt, maar op zichzelf geen officiële waarde heeft. Het geeft een goed overzicht van de levenscyclus en met name van de kwalificaties en competenties die de onderdaan van een derde land heeft verworven. Het is een bijzonder nuttig uitgangspunt, vooral als het verslag kan worden doorgegeven van de ene instelling voor hoger onderwijs naar de andere of binnen een instelling van de ene afdeling naar de andere. Het voorkomt dat de derdelander herhaaldelijk zijn verhaal moet vertellen en alle details over afstuderen, enz. vers in het geheugen moet houden. De 'European Qualifications Scan' geeft direct een overzicht van kwalificaties, competenties, taalvaardigheden, verblijfsstatus, enz. Het vergemakkelijkt dus de intake voor een instelling voor hoger onderwijs aanzienlijk en maakt het ook gemakkelijker om het dossier van de ene afdeling / onderwijsinstelling naar de andere over te brengen.

In grote lijnen is de procedure voor de European Qualification Scan als volgt:

1. Aanvraag voor deelname door de kandidaat, registratie geboorteplaats en het doorkruisen van landen die relevant zijn met betrekking tot EVC, taalvaardigheden, enz.
2. Gedetailleerde beschrijving van de opleidingsachtergrond op basis van de EVC-vragenlijst en relevante documenten
3. Beoordeling van de beschikbare documentatie
4. Gestructureerd interview met de deelnemer gericht op een juiste interpretatie van de EVC-vragenlijst
5. Afgifte van de geautoriseerde OAG door de evaluator aan de kandidaat

In de MaxiPAC-EU-procedure is de EQS het centrale onderdeel van de intake: het eerste contact tussen de kandidaat en de EQS Assessor. Eerst zal de EQS-beoordelaar de vier stappen van de MaxiPAC-procedure uitleggen om ervoor te zorgen dat de kandidaat de juiste informatie heeft over alle stappen.

Vervolgens zal de beoordelaar zich richten op het doel van de EQS als een effectieve procedure om een eerste indruk te krijgen van de identiteit, competenties en ervaringen van de kandidaat. Aangezien de kandidaat een vluchteling kan zijn en mogelijk negatieve ervaringen heeft gehad met de autoriteiten, is het opbouwen van vertrouwen en betrouwbaarheid essentieel in deze eerste stap.

Voorafgaand aan de intake wordt de kandidaat gevraagd om het EVC-formulier en kopieën van alle beschikbare relevante documenten op te sturen.

De eigenlijke Europese kwalificatiescan bestaat uit vijf elementen:

- Persoonsgegevens
- Taalvaardigheden
- Eerder verworven kwalificaties
- Eerder verworven competenties
- Computervaardigheden

Tijdens de intake zal de dialoog over elk van deze vijf elementen en de door de aanvrager verstrekte documenten gericht zijn op een duidelijk begrip van de situatie van de aanvrager vanuit het oogpunt van toegang tot hoger onderwijs in Europa.

Voor zover mogelijk worden de zelfvragenlijsten en interviews afgenomen in een van de talen van de aanvrager. Het is wenselijk dat de "credential evaluators" zelf voldoende vertrouwd zijn met talen en onderwijsstelsels, soms zelfs met de vakgebieden in de betrokken landen van herkomst.

De dialoog over de OAG biedt een zeer goede en vrij gedetailleerde achtergrond van het beroepsleven en de verplichtingen van een onderdaan van een derde land.

Als gevolg van deze eerste stap in de MaxiPAC-EU-procedure zal de evaluator een geautoriseerde versie van de EQS van de kandidaat aan de kandidaat verstrekken. Deze toegestane MKN biedt vluchtelingen en andere onderdanen van derde landen ten minste twee opties:

- De kandidaat kan makkelijker worden doorverwezen naar een gericht assessment. De inhoud van de beoordelingen zelf - althans wat vervolgstudies betreft - wordt bepaald door de onderwijskundige tellingen.
- De erkende EVC moet worden geaccepteerd door alle instellingen voor hoger onderwijs in de EHOR, dus een kandidaat hoeft de procedure niet langer te herhalen wanneer hij zich aanmeldt bij een andere instelling voor hoger onderwijs in de EHOR.

Sjabloon/document Europese kwalificatiescan

Europese kwalificatiescan

1. Persoonlijke informatie

Achternaam: Naam:

Straat: Nr.:

Plaats: Postcode:

Telefoon/GSM:

E-mail:

Geslacht: Geboortedatum:

Geboorteplaats:

Geboorteakte:

Nationaliteit: Burgerlijke staat:

Opeenvolging van woningen:

Nationaal registratienummer (indien niet beschikbaar, andere identificatie):

Foto

Status (volgens de Conventie van Genève):

.....
.....

→ Gebruik bij voorkeur een van de volgende:

- Onbepakt verblijfsrecht
 - Erkende vluchteling
 - Subsidiaire bescherming
 - bescherming om humanitaire redenen
 - staatloos met verblijfsrecht

- In procedure -> bepalen welke procedure:
 - Asielzoeker
 - Aanvraag voor gezinshereniging
 - Staatloos zonder verblijfsrecht

- Zonder legaal verblijf

- Andere:

Aanvullende opmerkingen:

Datum van registratie: Datum waarop EQS zijn toegekend:

2. Aanvullende informatie

Programma van studie / interessegebied:

1)

2)

3)

Studieniveau dat u wilt aanvragen: Associate degree / Bachelor degree / Master degree / Doctoral degree

Liever:.....

Anders:.....

Personen met wie we contact kunnen opnemen met betrekking tot uw sollicitatie:

Naam	Telefoon/Gsm	E-mail adres	Verwantschap

3. Taalvaardigheden

	Niet	Onvoldoende	Voldoende	Gematigd Goed	Heel goed
Nederlands	?	?	?	?	?
Frans	?	?	?	?	?
Engels	?	?	?	?	?
Andere talen					

Mijn niveau van de taal van het ontvangende land (bijv. Nederlands) is gecertificeerd als A1; A2; B1; B2; C1:

Mijn niveau engels is gecertificeerd als A1; A2; B1; B2; C1:

Mijn moedertaal (C2) is

Ik beheers ook de volgende talen (niet op tafel):.....

4. Overzicht van kwalificaties

Graden

Land	Officieel diploma Titel van de graad	Naam van de onderwijsinstelling	Van.../... tot .../...	Diploma behaald? Ja/Nee	Herkend door ENIC/NARIC- ENIC/NARIC/NARIC? Ja/Nee

Land	Officieel diploma Titel van de graad	Naam van de onderwijsinstelling	Van.../... tot .../...	Diploma behaald? Ja/Nee	Herkend door ENIC/NARIC-ENIC/NARIC/NARIC? Ja/Nee

Besluit van ENIC/NARIC - opmerkingen >:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Overzicht van relevante ervaring

Werkervaring

Land	Beroep	Naam en beschrijving van de organisatie	Van.../... tot.../...	Werk en verantwoordelijkheden (wat heb je gedaan?)

6. Vrijwilligerswerk Ervarings

Land	Beschrijving van vaardigheid/competentie	Van.../... tot.../...	Beschrijf waar en hoe je deze competentie hebt verworven

7. Computervaardigheden

	Ja	Nee
Ik kan adequaat werken met MS Word	?	?
Ik kan typen in Word	?	?
Ik kan koppen maken	?	?
Ik kan een automatische inhoudsopgave maken	?	?
Ik kan adequaat werken met PowerPoint	?	?
Ik kan een presentatie maken	?	?
Ik kan dia's naar keuze opmaken	?	?
Ik kan animaties gebruiken in mijn presentatie	?	?
Ik beschik over de basisvaardigheden voor het gebruik van e-mail	?	?
Ik kan een e-mail aanmaken en versturen	?	?
Ik kan een e-mail beantwoorden	?	?
Ik kan een bijlage toevoegen aan mijn e-mail	?	?
Ik kan werken met Excel	?	?
Ik kan informatie in de juiste kaders plaatsen	?	?
Ik kan een tabel maken	?	?
Ik kan wiskundige berekeningen invoegen	?	?
Ik kan werken met een computer die voldoende is voor het hoger onderwijs	?	?
Ik denk dat ik extra ondersteuning nodig heb bij computervaardigheden	?	?

4.2 Stap 2: Meerdere korte zaken (voorbereidend)

Meerdere korte gevallen bestaan uit meerdere korte schriftelijke gevallen in het programma in kwestie, d.w.z. het programma waarvoor de onderdaan van een derde land vrijstelling of een verkort traject aanvraagt.

De meervoudige korte casusstap biedt een oriëntatie om te bepalen of voortzetting van de MaxiPAC-procedure geschikt is. Hierbij worden drie vragen gesteld die gericht zijn op de kennis van de onderdaan van een derde land. Als alle drie de vragen correct worden beantwoord, kan ervan worden uitgegaan dat de onderdaan van een derde land een pakket vrijstellingen kan ontvangen op basis van zijn of haar OAG. MaxiPAC-EU stelt voor elke vraag maximaal 2 pagina's voor: deze fase moet kort en gemakkelijk te beoordelen zijn, zodat deze fase van de procedure zo min mogelijk tijd in beslag neemt voor zowel de onderdaan van een derde land als de betrokken instelling voor hoger onderwijs.

Deze "meerdere korte gevallen" moeten echter voor elk programma worden voorbereid. Ze zijn duidelijk zeer programmagerelateerd en moeten dus door de betrokken programma's zelf worden voorbereid. Het zijn bij voorkeur meerkeuzevragen omdat ze snel beoordeeld kunnen worden. In dat geval moet een programma natuurlijk een batterij vragen hebben, zodat het onthouden van de juiste antwoorden wordt vermeden. Ze kunnen ook gratis antwoordvragen zijn, bijvoorbeeld als dit vereist is door de specifieke aard van het programma.

4.3 Stap 3: Portfolio, beoordeling en aanvullende tests

Portfolio en aanvullende tests

Indien de onderdaan van een derde land de procedure wenst voort te zetten, stelt hij een portefeuille samen en krijgt hij, afhankelijk van het aanvraagdossier, aanvullende beoordelingen aangeboden.

Dit deel van de procedure is enigszins vergelijkbaar met de meeste bestaande OAG-procedures die voor EU-onderdanen worden gebruikt: een portfolio bevat bewijs en demonstraties van eerder verworven competenties: de kennis, het begrip, de vaardigheden en attitudes die niet kunnen worden bevestigd door een studiecertificaat van een formeel leertraject. Hoewel gedeeltelijk vergelijkbaar, omvat de MaxiPAC-procedure voor vluchtelingen en andere onderdanen van derde landen ook elders verworven kwalificaties (EVC). Bijgevolg kan de onderdaan van een derde land met één portefeuille zowel EVC indienen voor vrijstellingen als een verkort leertraject aanvragen.

Voordat we verder ingaan op de details van het MaxiPAC-portfolio, laten we eerst de verschillen met het bestaande EVC-portfolio benadrukken:

1. Eerder verworven competenties en kwalificaties die elders zijn verworven, worden gecombineerd en gedemonstreerd in één portfolio.
2. Flexibele interpretatie is nodig, omdat competentieprofielen wereldwijd sterk variëren
3. Een portfolio geschreven in een andere taal dan de nationale taal (bijv. Engels) kan worden gEVCcepteerd.
4. Naast de toezichhoudende beoordelaar pleiten we voor een "buddy" met ervaring in het hoger onderwijs in het gastland om te helpen bij het samenstellen van de portefeuille.

Naast het portfolio kunnen relevante competenties worden geëvalueerd met behulp van een assessment center procedure: een aantal tests, simulaties, cases, interviews, etc. Alle competenties en kwalificaties die door de onderdaan van een derde land worden ingebracht, worden uiteindelijk al dan niet erkend na het doorlopen van de MaxiPAC-procedure.

De MaxiPAC-procedure vergelijkt de competenties van de onderdaan van een derde land met de domeinspecifieke leerresultaten van het programma in kwestie en kan leiden tot een go/no go-beslissing en aanvullend advies voor de aanvrager. Het verlenen van vrijstellingen is volledig in handen van de betrokken IHO. Dat bijvoorbeeld gedeeltelijke vrijstellingen worden verleend, kan dus van instelling tot instelling verschillen.

De vluchteling of onderdaan van een derde land stelt een portfolio samen met bijvoorbeeld de volgende inhoud: ervaringen in organisaties, bekende computerprogramma's, een rapport van de voormalige werkgever waaruit blijkt dat de onderdaan van een derde land bevoegd is op bepaalde gebieden, gevolgde cursussen, elders behaalde diploma's (al dan niet erkend door ENIC/NARIC) of documenten van graden, enz.

Al het bewijs in het portfolio wordt gesorteerd op basis van de vereiste competenties van het betreffende programma. Omdat competenties waarschijnlijk zullen worden beoordeeld aan de hand

van de normen en domeinspecifieke leerresultaten van het programma, betekent dit dat de instellingen voor hoger onderwijs (IHO) alle documenten en bewijzen volgens dezelfde structuur zullen classificeren.

Domein specifieke leerresultaten worden gezamenlijk bepaald door de IHO die een bepaald programma aanbiedt. De nationale accreditatieorganisatie (bv. de NVAO in Vlaanderen en Nederland) valideert de leerresultaten die door de Raad voor IHO en Hogescholen of hun vertegenwoordigers zijn vastgesteld in een overkoepelende structuur. Alle domein specifieke leerresultaten worden automatisch gerangschikt naar niveau in de landelijke kwalificatiestructuur, opgenomen in de kwalificatiedatabank van de NVAO en gepubliceerd op de website van de accreditatieinstelling. Kortom, de competenties die worden verwacht als gevolg van een voltooid programma worden weerspiegeld in de leerresultaten van dat programma.

Het is voor onderdanen van derde landen niet gemakkelijk om door de bomen het bos te zien. Daarom suggereert de MaxiPAC-procedure de betrokkenheid van getrainde beoordelaars en buddy's om het proces van het samenstellen van het portfolio te coachen. Steeds meer assessoren die werkzaam zijn in IHO's zijn opgeleid om mensen te helpen met hun vraag naar een EVC-portfolio. We stellen voor sommige van deze beoordelaars aanvullende training voor om vluchtelingen en onderdanen van derde landen specifiek te helpen bij het samenstellen van hun portefeuille volgens de normen van de IHO. Een extra "buddy" kan het integratieproces van de vluchteling in de HEI-gemeenschap vergemakkelijken.

Het volledige kader van leerresultaten van het gekozen studieprogramma wordt door de betrokken beoordelaar ter beschikking gesteld van de onderdaan van een derde land. Het uiteindelijke doel is om het persoonlijke profiel van de onderdaan van een derde land te vergelijken met het vereiste kader voor leerresultaten. Om te beginnen is het de taak van de beoordelaar om bij de onderdaan van een derde land na te gaan:

- Is de EVC-procedure de meest geschikte methode?
- Heeft de kandidaat een handleiding en portfolio opdracht en uitleg gekregen?
- Voor welk studieprogramma (bijv. Scriptie; major; enz.) zal de kandidaat zich inschrijven?
- Zijn de competenties van de kandidaat duidelijk geformuleerd en gerelateerd aan opleidingsonderdelen?

In ieder geval legt de beoordelaar de MaxiPAC-procedure uit en helpt hij bepalen of een EVC-procedure mogelijk is. Hij geeft informatie over alle onderdelen van de procedure, inclusief toelatingsproeven indien nodig, en geeft advies over de samenstelling van de portefeuille.

De portefeuille van onderdanen van derde landen bestaat uit ten minste het volgende:

- De Europese kwalificatiescan
- De resultaten van de meervoudige korte test
- Curriculum vitae
- Bewijsstukken
- Algemene beschouwing en interpretatie van de verstrekte bewijsstukken
- Persoonlijke motivering
- Kopie identiteitsbewijs of bijlagen 25 en 26 (asielaanvraag) of formeel inschrijvingsbewijs van ontvankelijkheid van asielverzoek door de overheid

Zodra het portfolio is gemaakt of in ontwikkeling is, noteert de beoordelaar de vragen en elementen waarvoor hij een mondelinge toelichting wenst. Het is mogelijk dat de beoordelaar bepaalt dat bepaalde competenties alleen kunnen worden aangetoond door bijvoorbeeld een aanvullende vaardigheidstest of een kennistest, in welk geval de beoordelaar dit tijdig met de derde zal bespreken.

De volgende criteria worden gebruikt bij het beoordelen van bewijsmateriaal in een portefeuille:

- Het bewijs moet authentiek en betrouwbaar zijn. Als het bewijs wordt opgesteld door een derde partij (zoals in het geval van een getuigenis of een evaluatie van bepaalde aspecten van het werk van de kandidaat), is het belangrijk dat het document wordt ondertekend en afgestempeld.
- Het bewijs moet duidelijk verband houden met de competentie die de kandidaat wil aantonen.
- Het bewijs moet voldoende actueel zijn.
- Het bewijsmateriaal moet aantonen dat er voldoende tijd is besteed op het gebied van ervaring en moet de breedte en diepte van de vereiste ervaring bestrijken om de reikwijdte van de ervaring concreter te maken. Een eenmalige "hit" is kwantitatief niet voldoende.
- Bewijs mag niet van slechts één kant komen.

Het is belangrijk dat de beoordelaar samen met de onderdaan van een derde land zorgvuldig nadenkt over de leerresultaten (verwachte competenties) en hoe de onderdaan van een derde land kan aantonen dat hij deze beheerst. Bijlage 1 bevat hier een voorbeeld van. Als de onderdaan van een derde land bepaalde competenties/leerresultaten beheerst, maar niet over voldoende bewijs beschikt, kan de keuze worden gemaakt om aanvullend onderzoek aan te vragen, bijvoorbeeld een competentiegesprek, een meesterschapstest, een simulatieopdracht, een casestudy of een kennistest.

Per taal gelden over het algemeen de volgende eisen: kennisniveau B1 in de taal waarin het programma wordt gegeven is vereist. Wij pleiten voor kennisniveau B1, hoewel voor de EVC-procedure algemeen wordt gesteld dat B2 vereist is. Veel onderdanen van derde landen zullen echter niet voldoen aan het B2-kennisniveau, hoewel ze een eerdere academische opleiding hebben gevolgd die hen in staat stelt om snel de academische taal in een andere taal te spreken. Er moet ook rekening mee worden gehouden dat onderdanen van derde landen vaak van ver komen qua taal en vaak binnen enkele jaren het B1-niveau bereiken. Met "kom van ver in termen van taal" bedoelen we: een heel andere taalfamilie dan die in het gastland, een ander alfabet, andere zinsstructuren, enzovoort.

Het niveau van taalkennis hoeft niet in aanmerking te worden genomen indien:

- kan worden aangetoond dat de onderdaan van een derde land ten minste één academiejaar in het secundair onderwijs in de plaatselijke taal heeft voltooid;
- kan worden aangetoond dat de onderdaan van een derde land ten minste 30 studiepunten heeft behaald voor lokale (of bijvoorbeeld Engelstalige) programmaonderdelen in het hoger onderwijs.

Van de beoordeling en het eindbesluit wordt een eindrapport gemaakt, dat door alle betrokken deskundigen wordt ondertekend. Naast het benoemen van de erkende competenties, is er een duidelijke motivatie voor de niet-erkende competenties. Het eindresultaat is positief of negatief.

De beoordelingscommissie overhandigt de beslissing schriftelijk en ondertekend aan de kandidaat. Beroep moet mogelijk zijn in het proces nadat de beslissing aan de kandidaat is meegedeeld.

Nadat de portefeuille is gepresenteerd en de beoordeling heeft plaatsgevonden, wordt de eindbeoordeling uitgevoerd door een door de instelling aangestelde team van deskundigen (ongeveer drie beoordelaars). Het is belangrijk dat de eindconclusie wordt getrokken op basis van vooraf bepaalde criteria. De experts werken onafhankelijk van elkaar. Aan het einde van het assessment bespreken de experts welke competenties worden erkend. In geval van onenigheid is de meerderheidsstemming doorslaggevend.

Go - No go met advies en timing

Na de beoordeling overhandigt de jury een eindconclusie die duidelijk maakt welke programmaonderdelen de student nog moet volgen en van welke programmaonderdelen de student is vrijgesteld. Dit kan variëren van nog een paar cursussen moeten volgen tot nog steeds het hele programma moeten volgen. In extremis is het zelfs mogelijk dat de student volledig vrijgesteld is van alle taken en zo het diploma ontvangt op basis van de beoordeling.

Uiteindelijk zal het eindresultaat positief ('Go') of negatief ('No Go') zijn.

- 'Go': het portfolio laat zien dat je geschikt bent om in een verkort traject bij onze instelling toegelaten te worden tot de opleiding.
- 'No Go': het portfolio toont onvoldoende aan dat u in een verkort traject bij onze instelling in aanmerking komt om toegelaten te worden tot het programma.

4.4 Stap 4: Psychosociale ondersteuning (een continu flankerende stap)

Zodra de student weet welke programmaonderdelen hij /zij nog moet volgen en waarvan hij / zij is vrijgesteld, kan hij / zij beginnen met het plannen van zijn studie. Dit is echter een zeer moeilijke taak voor een onderdaan van een derde land: aan de ene kant kent de vluchteling / immigrant het onderwijssysteem van het Europese land niet en aan de andere kant kan de persoon traumatiserende ervaringen hebben meegemaakt in het thuisland of tijdens de reis naar Europa.

Daarom houdt de MaxiPAC-procedure expliciet rekening met de situatie van de aanvrager. Deze stap "Psychosociale ondersteuning" begint bij het eerste contact en is aanwezig in alle stappen van de procedure. De volgende punten worden in aanmerking genomen in termen van mogelijkheden, beperkingen en mogelijke oplossingen:

- Psychosociale context
- Medische situatie
- Financiële situatie
- Woonsituatie
- Integratie in cultuur en taal
- Educatieve context

Psychosociale context

Het is waarschijnlijk dat de psychosociale context van een onderdaan of vluchteling van een derde land zal worden verstoord, althans tijdelijk. We stellen voor om op zijn minst contact te faciliteren met een vertrouwenspersoon binnen de instelling voor hoger onderwijs en in hun persoonlijke leven (bijvoorbeeld een buddy) om te communiceren over persoonlijke levenskwesaties. Deze kunnen zorgen over familie en vrienden thuis, gevoelens van angst of eenzaamheid, vragen over integratie in netwerken van studenten en andere sociale contacten, toegang tot sociale diensten, enz. Omvatten. De resultaten van de Europese kwalificatiescan, de eerste stap van de MaxiPAC-procedure, zullen nuttig zijn om de psychosociale situatie van de aanvragers te beoordelen en contact te leggen met mogelijke vertrouwenspersonen om obstakels te verkennen en oplossingen te vinden om een goede studie mogelijk te maken.

Medische situatie

Vluchtelingen en onderdanen van derde landen vinden niet altijd hun weg naar de gezondheidszorg, maar kunnen lijden aan lichamelijke en/of geestelijke aandoeningen die behandeling vereisen. Begeleiding naar en binnen de gezondheidszorg kan door de MaxiPAC assessor/coach aan het begin of tijdens het proces worden aangeboden. Werken met een getraind netwerk van vrijwillige "buddy's" kan dit proces vergemakkelijken, vertrouwen opbouwen en troost bieden in moeilijke situaties.

Financiële situatie

Vluchtelingen en onderdanen van derde landen kunnen een eigen inkomen hebben of afhankelijk zijn van sociale bijstand. Rekening houdend met de (hoge) studiekosten is het belangrijk dat alle financiële voorwaarden tot uiting komen in een realistisch budgetplan en dat er een duidelijke inzet is van alle betrokken partners en maatschappelijke instellingen. Dit betekent dat de beoordelaar - coach - buddy contact moet opnemen met het lokale netwerk van sociale diensten en duidelijke afspraken moet maken over het vergemakkelijken van de toegang tot hoger onderwijs voor immigranten van buiten Europa die hulp van deze diensten nodig hebben.

Woonsituatie

Hetzelfde geldt voor de woonsituatie. De hoge kosten van levensonderhoud in de EU kunnen problematisch zijn voor elke student, en dat geldt ook voor vluchtelingen en onderdanen van derde landen. De huisvestingsdienst van de IHO zou een specifiek en flexibel of tijdelijk huisvestingsaanbod kunnen reserveren voor vluchtelingen en onderdanen van derde landen die dringend huisvesting nodig hebben. Buddy's kunnen helpen bij het vinden van goede huisvesting en andere aspecten van het dagelijks leven.

Integratie in cultuur en taal

Het MaxiPAC online leerplatform biedt basisinformatie en cursussen over de educatieve context en taalvereisten in deelnemende Europese landen. De impact van specifieke voorwaarden voor integratie en enculturalisatie voor vluchtelingen met betrekking tot werk en onderwijs op de implementatie van de MaxiPAC-procedure binnen IHO zal worden onderzocht voor alle MaxiPAC-partnerlanden in uitkomst 2, net zoals taalvereisten zullen worden onderzocht in uitkomst 4.

Het hebben van vrienden, deelnemen aan het sociale leven, verbonden zijn binnen een netwerk van mensen en organisaties is een sleutel tot het begrijpen van de cultuur van het gastland en biedt een kans om de taal op een meer informele manier te leren. Aangezien de meeste instellingen voor hoger onderwijs in de EU strategieën hebben om gemeenschappen voor gewone studenten op te bouwen, raden we ten eerste aan om deze programma's open te stellen en aan te passen aan vluchtelingen en andere nieuwkomers. Een buddy kan helpen om contact te leggen met andere sociale contacten, vrijetijdsactiviteiten en jeugd- of volwassenenorganisaties.

Educatieve context

Aangezien het MaxiPAC online leerplatform basisinformatie en cursussen over de educatieve context biedt, is een op maat gemaakt welkom voor vluchtelingen en immigranten nodig om eventuele vragen en onzekerheden in het hoofd van de aanvrager te beantwoorden.

De EQS geeft informatie over de educatieve achtergrond van een aanvrager, maar er kunnen nog steeds twijfels zijn over de tijd sinds de laatste schoolervaring, of computer- en taalvaardigheden. Zoals voor alle studenten, is het type examen en de moeilijkheidsgraad ervan een voortdurende zorg. Meer dan reguliere studenten, vluchtelingen en andere onderdanen van derde landen zullen zeer specifieke antwoorden nodig hebben op vragen over taalvereisten en stagemogelijkheden om de vereisten van het programma af te stemmen op hun huidige levensomstandigheden. Soms zijn aanpassingen aan deze eisen op zijn plaats.

Alle (bijkomende) kosten dienen duidelijk te worden vermeld en vooraf te worden gecommuniceerd. Dit kan van instelling tot instelling verschillen. Wij pleiten voor vrije inschrijving voor vluchtelingen, met overheidsingrijpen indien nodig.

5. BELEIDSAANBEVELINGEN

5.1 Beleidsaanbevelingen op Europees niveau

Het Verdrag van Lissabon tot erkenning (1997) is het belangrijkste rechtsinstrument voor de erkenning van kwalificaties in Europa voor niet-Europese burgers. Het bevordert een eerlijke erkenning van academische kwalificaties voor mensen die buiten Europa zijn opgeleid. De Raad van Europa heeft in samenwerking met de UNESCO het Verdrag inzake de erkenning van kwalificaties betreffende het hoger onderwijs in de Europese regio opgesteld, kortweg het "Verdrag van Lissabon inzake erkenning" genoemd, omdat het in 1997 in Lissabon werd aangenomen. Dit verdrag is het belangrijkste rechtsinstrument voor de erkenning van kwalificaties in Europa. Het is tot op heden geratificeerd door meer dan 50 staten.

De Verklaring van Bologna - de gezamenlijke verklaring van de Europese ministers van Onderwijs die op 19 juni 1999 in Bologna bijeenkwamen - is het belangrijkste leidende document van het Bologna-proces. Het werd aangenomen door de ministers van Onderwijs van 29 Europese landen tijdens hun bijeenkomst in Bologna in 1999. Het stelde een Europese ruimte voor hoger onderwijs voor waarin studenten en afgestudeerden zich vrij tussen landen konden bewegen en eerdere kwalificaties in het ene land konden worden gebruikt als aanvaardbare toelatingseisen voor verdere studie in een ander land. De Bologna-verklaring voorziet in een systeem van gemakkelijk leesbare en vergelijkbare graden in heel Europa: afgestudeerd, bachelor, master, enz.

Twee organen, het Comité van het Verdrag inzake de erkenning van kwalificaties betreffende het hoger onderwijs in de Europese regio en het Europees netwerk van nationale informatiecentra voor academische mobiliteit en erkenning (het ENIC/NARIC-netwerk), zijn verantwoordelijk voor het toezicht op, de bevordering en de vergemakkelijking van de uitvoering van het verdrag. Het Comité heeft tot taak de toepassing van het Verdrag te bevorderen en te controleren. Daartoe kan zij bij meerderheid van stemmen van de partijen aanbevelingen, verklaringen, protocollen en modellen van goede praktijken aannemen als leidraad voor de bevoegde autoriteiten van de partijen. Alvorens besluiten te nemen, wint het Comité het advies in van het ENIC/NARIC-netwerk. Het ENIC/NARIC-netwerk ondersteunt en ondersteunt de praktische uitvoering van het verdrag door de bevoegde nationale autoriteiten.

Ondanks dat al deze regelgeving voldoende bekend is, is deze tot op de dag van vandaag grotendeels niet toegepast.

We bevelen aan dat de Europese Commissie, het Conventiecomité en het ENIC/NARIC-netwerk dringend actie ondernemen om het Verdrag van Lissabon-erkenning nieuw leven in te blazen en ervoor te zorgen dat de nationale Europese staten die de LRC hebben ondertekend, het voor niet-EU-burgers mogelijk maken om hun bevoegdheden die elders zijn verworven, te laten valoriseren in het Europese hoge onderwijsstelsel. De MaxiPAC-procedure is een hulpmiddel dat hiervoor doelbewust en efficiënt kan worden ingezet.

5.2 Beleidsaanbevelingen op nationaal niveau

Nationale Europese lidstaten die de LRC hebben ondertekend, moeten de implementatie ondersteunen, zodat niet-EU-burgers (vluchtelingen, immigranten, enz.) hun diploma's en competenties die elders in het hoger onderwijs zijn verworven, laten valoriseren. Regeringen en ministers van Onderwijs van de betrokken landen moeten daartoe actie ondernemen. De MaxiPAC-procedure is een haalbare en goed doordachte procedure die niet al te moeilijk te implementeren is in het Europese hoger onderwijssysteem. Om het Verdrag van Lissabon inzake erkenning ten uitvoer te leggen, moeten de nationale staten wetgeving opstellen en uitvoeren. Zoals gezegd hebben meer dan 50 staten, waaronder bijna alle Europese landen, het Verdrag van Lissabon tot erkenning ondertekend. Er moet dringend nationale wetgeving worden opgesteld om het verdrag in werking te laten treden.

We vragen ook de ondertekenende staten om een hoger percentage bachelor- en masterprogramma's in het Engels toe te staan. In veel lidstaten mag slechts maximaal ongeveer 6% van de niet-gegradueerde cursussen in het Engels worden gegeven. Dit zou een stap voorwaarts zijn voor de internationale mobiliteit van Europese studenten en het voor niet-Europese burgers een stuk gemakkelijker maken om hun studie in Europa af te ronden.

Tot slot willen we de nationale staten in Europa vragen om de taalvereisten voor niet-autochtone studenten te versoepelen. Momenteel is een B2-taalniveau meestal minimaal vereist om het hoger onderwijs te betreden. Deze lat ligt hoog voor anderstaligen. Veel hoogopgeleide onderdanen van derde landen kunnen hun afgeronde studietraject niet valoriseren omdat ze de landstaal van een Europees land onvoldoende beheersen, ook al leidt hun diploma tot een baan waarin de taal niet belangrijk is. We betwijfelen of het behalen van het B2-niveau voordat je aan de studie begint een goede vereiste is. Integendeel, men leert de taal door het volgen van cursussen in het hoger onderwijs.

5.3 Beleidsaanbevelingen over het niveau van de instellingen voor hoger onderwijs

Aan de IHO bevelen wij aan - in overeenstemming met de Bolognaverklaring - ervoor te zorgen dat elders verworven competenties en diploma's worden erkend via een aangepaste OAG-procedure.

Dit moet worden georganiseerd (1) voor studenten die in hun eigen land studeren; (2) voor internationale studenten uit een ander land in Europa; (3) maar ook voor internationale studenten van buiten Europa.

Voor deze laatste groep student-vluchtelingen van buiten Europa verwijzen we graag naar het Verdrag van Lissabon (1997) dat nog in 2017 tal van aanvullingen kreeg. Dit verdrag verwijst expliciet naar vluchtelingen die vanuit niet-Europese landen naar Europa komen en bepaalt dat de OAG-procedure voor hen toegankelijk moet zijn. Welnu, MaxiPAC maakt gebruik van de EVC-procedure en biedt een aangepast kader voor immigranten uit niet-Europese landen.

Tot slot dringen we er bij HEI op aan om zich te informeren over de MaxiPAC-procedure en deze in hun werking te implementeren.

6. Conclusie

Het MAXIPAC-project heeft tot doel de validatie van elders verworven competenties en kwalificaties voor vluchtelingen en andere niet-Europese immigranten bij IHO te stroomlijnen en heeft daarom een procedure ontwikkeld die analoog is voor alle IHO's. Dit initiatief is volledig in overeenstemming met de Europese wetgeving, die ons verplicht vluchtelingen en onderdanen van derde landen met elders verworven kwalificaties en competenties te reguleren. Aangezien landen de Bologna-verklaring (1999) en het Verdrag van Lissabon inzake erkenning (1997) hebben ondertekend en geratificeerd, zijn we verplicht een methode te hebben om de OAG van vluchtelingen te onderzoeken en te erkennen bij gebrek aan volledig bewijs van documenten.

In dit project hebben we een uniforme procedure ontworpen die door IHO in Vlaanderen kan worden gebruikt zonder al te veel extra investeringen. Voor het ontwerp zijn we geïnformeerd door veel EVC-managers bij HEI. De stem van vluchtelingen en onderdanen van derde landen komt ook uitgebreid naar voren in het onderzoek door middel van open interviews, semi-gestructureerde interviews, focusgroepinterviews, enzovoort.

De procedure bestaat uit vier stappen:

1. De Europese vluchtelingenkwalificatiescan is een document dat kwalificaties van het hoger onderwijs beoordeelt op basis van beschikbare documentatie en een gestructureerd interview. Het bevat ook informatie over de werkervaring en taalvaardigheden van de aanvrager.
2. Meerdere korte gevallen bestaan uit meerdere korte, schriftelijke bestanden in het programma in kwestie, d.w.z. het programma waarvoor de onderdaan van een derde land vrijstellingen of een verkort traject aanvraagt. We zijn van plan om de "meerdere korte gevallen" als oriëntatie te gebruiken om te bepalen of het MaxiPAC-proces zinvol is.
3. Als de onderdaan van een derde land de procedure wil voortzetten, moet hij een portfolio samenstellen en, afhankelijk van het aanvraagdossier, aanvullende beoordelingen ontvangen. Deze procedure lijkt enigszins op de bestaande OAG-procedure voor Belgische studenten, hoewel er belangrijke verschillen zijn met de MaxiPAC-procedure voor onderdanen van derde landen. Met één portefeuille kan de onderdaan van een derde land bijvoorbeeld beide EVC voor vrijstellingen indienen of een verkort programma aanvragen. Competenties worden beoordeeld aan de hand van de normen van het programma, de domeinspecifieke leerresultaten van het programma. In het bijzonder moet de derde student alle documenten en bewijzen classificeren (certificaten van gevolgde cursussen, diploma's behaald aan een buitenlandse universiteit, rapporten van werkgevers, enz.) volgens deze onderverdeling. Het eindresultaat bestaat uit een "Go" of "No go".
4. Deze vierde stap is geen lineaire vierde stap, maar een flankerende stap die wordt gevolgd van stap 1 tot de eindaanbeveling en zelfs tot het einde van studies. Het gaat om - naast de puur cognitieve competentiebeoordeling van de derde student - rekening te houden met en ondersteuning te bieden aan de psychosociale context; de medische situatie; de financiële situatie; de woonsituatie; integratie in cultuur en taal en educatieve context.

In overeenstemming met de Verklaring van Bologna en het Verdrag van Lissabon, ondertekend en geratificeerd door Europese landen, bevelen we Europa aan om strenger op te treden tegen Europese landen die massaal hun mandaat verwaarlozen om EVC voor niet-Europese burgers te implementeren. Ondertekende en geratificeerde Europese aanbevelingen moeten worden omgezet in nationale wetgeving, anders blijven ze dode letter. De nationale wetgeving van Europese landen moet voorzien in voldoende Engelstalige opleidingen, dit zal de Europese academische wereld ten goede komen en vluchtelingen en onderdanen van derde landen kansen bieden om hun studie in Europa voort te zetten. Tegelijkertijd moet de vraag worden gesteld of het voor elke niet-autochtone student noodzakelijk is om taalniveau B2 van de relevante Europese nationale taal onder de knie te krijgen om in een Europees land hoger onderwijs te kunnen volgen. Aan de IHO in Europa bevelen wij aan om - in overeenstemming met de Bolognaverklaring en het Verdrag van Lissabon inzake erkenning - ervoor te zorgen dat bevoegdheden en diploma's die elders door vluchtelingen en onderdanen van derde landen zijn verworven, worden erkend via de MaxiPAC-procedure.